

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Papirlapok.

Papirlapok fekszenek előttem az asztalon. Hírek. Két öngyilkosság, egy gyermek vers s a mai nagygyűlés műsora. Fel kellene dolgozni, hogy olvasásuk őket. Mert olyan igen mai dolgok, amik a papirdarabkákon feketélnek. Egyforma tintával irták őket, mind a mai ember dolgait mondják s mégis olyan mások. Összekeverem a lapokat s úgy húzok közülük, mintha vásári planéták volnának.

1. Öngyilkosság. Rövid hír. Lőrincz Miklós turiai gazda felakasztotta magát. A konverzió tönkretette. Falusi ember nyomorúsága.

2. Gyermek vers. Az Ujság-ban állott a gyermekrovátban „Gyermekdolgozatok” cím alatt. Bekk István Sándor negyedik elemista írta. Gyenge versike, primitív dolog, de talán a legvértőbb mai. Címe: „Az én egyetlen kívánságom”.

I.

Ha egy tündérke megjelenne előttem,
Igy szólna: „3 kívánságod teljesítem.”
Egy percig sem kellene gondolkodni,
Csak ennyit mondanék: „Nagy szeretnék lenni!”

II.

Nagy szeretnék lenni, annyukának pénzt keresni,
Ne kellene mindig, mindig aggódni,
Lesz-e holnap elég enniváló?
Nem kell semmi más, csak ez az egy volna jó.

A tegnap gyermekének is az volt az álma, hogy nagy lehessen. Mert szép a hosszunadrág s illatos a cigarettafüst. S a ma gyermeke? Bekk Sanyika verset ír a szomorúságról s nagy szeretne lenni, hogy anyuka ne éhezze tovább.

3. Még egy öngyilkosság

Egyik erdélyi ujság írja, hogy Koródi Bíró Sándor dr. sárbogárdi főszolgabíró ismeretlen ok miatt főbelötte magát. Tehetséges költő volt, utolsó órájában is verset írt. Fiatal, de halálos verset.

4. Kath. nagygyűlés

Két napra megélénkült a mi haladó, nyomorult városunk, amit tönkretett a sok vihar, gazdasági szélvész. A mi népünk, a jó vásárhelyi szivekből sok mindent kiölt az idő. A régi ideális rajongásnak csak nyomai maradtak. De ez a maradék lélek még elég volt ahhoz, hogy egybehívjuk a Székelyföld embereit sok bajaink megbeszélésére.

Szóba kerülnek az ilyen apró jelemzések is. Az öngyilkosságok. Ahol a nyomorult emberkének már nincs ereje magát tovább fenntartani, mert elfogyott az önbizalma. Beszéljék meg és találjanak orvosságot. Hogy a tönkrement turiai ember ne akassza fel magát s a csillagos fénylő-életű költő — szolgabíró ne ronsoltassa szét fiatal koponyáját a villámgyors golyóval, ha mind-

járt becsületből is. Találjanak orvosságot, hogy a véres emlékekben, saját-vért ontó életkioltásokban ne járjon vissza a háboru. Mert a lövészárkokban szoktuk meg a halált s a vér látását s azt, hogy mindent egy halálos mozdulattal intézzünk el. A véres világsöprés miatt éheznek annyi millió ember s irverseket az édesanyja éhségéről elemista Bekk Sándorka. Elvesztett önbizalmat, békés türelmet s békét, békét

adjon a nagygyűlés! Hogy odaszeliadjenek a lelkek újra az oltár mellé és sok nyomorúságát ismét Istennél tudja elsírni a háboru nagy ökölcsapásától még ma is szédelő emberke. S ne szoruljon ökölbe a kezünk, ha bánt az Élet s ne a fegyvert kutassuk minduntalan, hanem a keresztet, ahol talán még a mai embernek, zürös nyomorúságok szenvedőjének is jut irgalom.

Dávid Iván.

Megkezdődött a katolikus nagy-gyűlés.

Ünnepet ül a város és vidék kath. társadalma.

Országos nagy-gyűlésre jöttek össze Románia katolikusai, hogy lélekben megfürödjék, hitet tegyenek a Jézus Krisztus lelki királysága mellett.

A gyűlésre már pénteken délután érkeztek résztvevők. Ekkor jött autóján Braşov felől Fiedler István Şatmar-i püspök, ma, szombaton pedig megérkeztek Pacha Timişoare-i (Temesvári) püspök helyettese, Majláth püspök képviselője Széles Dénes kanonok, Incedy Joksman Ödön, dr. Bíró Vencel tományi főnök, valamint a Kath. Akadémia tagjai közül Széfeddin Sefket Bey, lapunk munkatársa, Békely László, az Erdélyi Lapok belmunkatársa és még sok nagynevű katolikus vezérférfi. Ma délelőtt érkezett meg a kormány képviselőjében vármegyének prefektje, dr. Bidu V. Valér.

A város ünnepies képet öltött. A főbb utak bejáratainál diszkapuk várják az érkezőket és zöldlombos nyírfák szegélyezik az utcákat. Az utcákon, a főtéren díszruhásrendőrök teljesítenek szolgálatot.

A szombati nap ünnepségét a plebánia templomában Veni Sancte nyitotta meg, melyen a szentbeszédet Rech Géza apát-plebanos mondta. Majd a Vigadó nagytermében a közgyűlés folyt le.

A Vigadóban üdvözlések hangoztak el. Fehérruhás kislányok üdvözölték a főpapokat és a kormány képviselőjét dr. Bidu prefektet, aki viszont a kormány üdvözlését tolmácsolta a gyűlés résztvevőinek.

A gyűlés ünnepi szónoka Rajka Géza dr. volt, aki a mai eszméiről beszélt és a világ rendjének helyreállítását a kereszténység összefogásában látja.

Beszélt még Fiedler püspök. Szerinte nem a világ romlott, hanem mi egyenként: — Miért sós a tenger? Azért, mert minden cseppje sós.

A jelentések után a Népszövetség igazgatójává újra Márton Áront választották meg.

A gyűlést Beteg Miklós, a Népszövetség elnöke zárta be.

Este 9 órakor a Kath. Akadémia irodalmi estélye lesz. Vasárnap d. e. 9 órakor a főtéren tábori szentmise, d. e. 11 órakor diszko-gyűlés, d. u. 3 órakor a Népszövetség, 5 órakor az ifj. egyesületek gyűlése, este fél 7 órakor pedig gyermek körmenet. Vasárnap a falvak lakossága fog bejönni a városba zászlóik alatt.

Vegyünk részt mindannyian katolikusaink ünnepségén, este pedig a körmenetben!

Széfeddin Sefket Bey:

Ünnepi köszöntés.

— Kézdivásárhelyi ünnepére. —

Életed fogy, mint fény az éjben,
lemállik, mint a vakolat
az időt látott ház faláról,
csak büszke multad tartogat
annyi meghasonlás, ostrom
rontó dühében még porondon.

Homályos, zezugos kis uccák,
megbuvó, kandi vér-erek
testedben; — élet-ritmus láza
kihagy: fogyóban életed.
Végzetes baj rág legbelül
s egedre zordon ráterül.

De most ünnepi pillanatra
kivillan majd a régi fény,
kicsillan még a letűnt virtus
a Lélek fennkölt ünnepén:
leszel oázis, enyhe rejtek,
a hívők ezrét belerejted.

Zászlókat lengetsz, harang himnusz
derítsz a messze érkezőknek
és szegénységed gazdagságát

terited lelki terítőnek
a szívek oltárára: Szentiség,
váró pompádba árny ne essék.

De jó, hogy van még ilyen ünnep,
e tisztán lelki — szellemi,
az egybeforrt szívű tömegben
be jó Istennek tetszeni,
ledobva gögöt, földi mázt,
testvérharagot, lázadást.

Készülj a Lélek ünnepére
ó város. Szívek ezrei
zarándokolnak falaidhoz
a legfőbb Jónak tetszeni:
boruljatok le zord hegyek,
boruljatok le fenyvesek . . .!

Boruljatok le hívő ezrek!
Borulj le gög és értelem!
Zuzd bilincseid porrá Lélek!
Oly közeli a Végtelen:
kinyújtott szívvel is eléred
s megkapod, ha hittel kéred.

Ki hitte volna,

hogy az idén nyáron úgy elszaporodtak a szabadtéri előadások, mint gomba az eső után. Hát tényleg volt is valami eső. Valami eső félben lévő szellemi értéke a pesti gics szerint egykaptafára gyártott szindaraboknak. Nemcsoda hát, ha színpadi válságról beszéltek az elmúlt szezonban és most egyszerre, a szabadtéri előadásoknak feltűnő sikerük van. Na és ne felejtjük el azt sem, hogy a színpadot utóbbi évtizeden át uraló naturalizmust, mindinkább kiszorítja a szimbolizmus irányzat, széles páthoszaival, deklamáló szavaival stb. Már pedig ennek az új iránynak, amit a ma és holnap közönsége kíván, gyökere a multból nyúlik át és különösen azoknak a daraboknak sajátja, amik szabadtéri előadásban mostanában színre kerülnek. Tehát ne tévesszük össze. A darabért mennek inkább ezekre és nem valami más körülmény miatt. Teszem azt, talán, mert mindez nem zárt helyiségben kapható s szabadban nagyobb étvágygyal és sokkal érdekesebben fogyasztható. Másképpen állunk a „Cirkusz csillaga” s hasonló darabokkal, ahol tényleg az a fontos, hogy cirkuszban, állatkertben valami új miliőben lássa a közönség kedvenc sztárját száraz, vagy vizilovakkal csókolózni. Tény az hogy az érdeklődést csak így lehet fenntartani. És sajnos ez áll az irodalmi estékre is. Mint ahogy Clujon (Kolozsváron) is megtörtént. Madách-ról felolvasást akartak tartani. Ha ezt így egyszerűen kiírják, talán a kutya se megy arra felé. Nosza ámbátor! Megszövegezték, hogy „Madách törvényszéki tárgyalása ekkor s ekkor. Vád alá helyezték az „Embertragédiája szerzőjét” — és tényleg a közönség zsuffolásig megtöltötte a termet. Mikor pedig az egész tárgyalás tulajdonképpen egy hosszabb felolvasásból állott, a közönség izgalmas kiderítések, görcsös zokogások és zsebkendőragadásokra hiába várva — csalódottan távozott. — Ugy hallom nálunk is a szép szeptemberi hónapokban szabadtéri árvaház-est lesz, amit követni fognak a szabadtéri pókháló-kötőkék és Szent-János bogár-esték.

hogy a Vigadóban két estén keresztül játszott a napokban Csikai Gyuri a régi mágnesvilág ragyogónevű cigányprimása. Utoljára 1910-ben járt a városunkban. A mai Európa kávéházban muzsikált egy-két napig. Azóta Gyuri bácsi nagyon megöregedett. De mintha az emlékek boldogságától és bánattól könnyező cseppjei hullának újjából a hurokra, lágyan szívünkhöz kap a nótá. Különösen ha kedvenc nótáját „Ha még egyszer gyermek tudnék lenni”-t játsza.

Szeretné? — kérdelem Gyuri bácsitól.

— De még mennyire — feleli — hiszen ha elmúltak is azok a szép idők, amikor csak pezsgőt ittunk, frakkzsakettben muzsikáltam és ötvenforint járt egy szerezénédért — egy fiatalnak az élet mindig csak szép lehet.

hogy nálunk évtizedek óta az idén nyáron először történt meg, hogy a hagyományos diákbál elmaradt. Jól van ez így? Vagy szomorú? Vagy talán nem jelent semmit? Az öregek azt mondják: nincs ma fiatalság, a fiatalok pedig azt, hogy nem is fontos ez, lehet táncolni diákbál nélkül is.

Bélteky László:

Szüret után.

A dombtetőn vibrál a fény, ott
vörös venyigék
tarolt vesszőin, rőt levél közt
fürt aranylik még.

A prësház előtt didereg a
sárgult szilvafa
s fanyar illat szívárogo ki,
a törköly illata.

Puska dörren. A láthatáron
riongnak a fák.
S a fákön túl a sárga tarlón
agár inal át.

(Vérpáras lett a levegő...) Az
égbolt színezüst...
A földre száll s kék ködbe fulva
fojtogat a füst.

Faluvégén a javasasszony
szávjöfűvet főz.
Rozzant pajta. A szalmavackon
haldoklik a csósz.

Az egészben csak ez lenne a fontos? Hogyha most a fiatalság nem tud hangot adni magáról, annyi együttérzés és lelkesedés sincs benne, hogy még a szórakozásért sem hajlandó fáradozni — mi lesz később?

hogy a nyári mulatságok közül a leg-sikerültebbnek ígérkezik szept. 8-án az oituz-i Danubia cég zártkörű garden-partija. A cég vezetői a legmesszebb menő figyelmet szentelik az érkező vendégek szórakoztatására.

hogy a napokban pesti színészek próbából és zenéből álló „tarka csendélet”-et rendeztek. A műsor kiemelkedő számai a következők voltak: „A színészek megpófozzák a szabót, lóidomítót és a vendéglőst”, egyfelvonásos burleszk. Utána részleteket olvasott fel Jókai regényének színpadra átvitt darabjából, csattanós pónékkal és erős szójátékokkal a szerző, Jávör Pál a kitűnő bonvivánt. A szindarab címe „Lélek idomító” vagy „Lóidomár” lesz. Végül a Delly — Szűcs — Jávör tercett a „Tenyerében hordja” c. tangót és a Szabó — Idomár — Kávés tercett pedig „Azt a pofot mit nem visz el szárazon” c. foxtróttot énekeltek.

hogy a nagy kánikulában a város uccái porfelhőben usznak. Naponta egyszer öntöznek. Este kilenc óra felé, próbagáztámadással egybekötve. Hordóalaku viharágyu ontja a könnyfakasztó gázakat, amik cseppfolyós állapotban hullnak az út porába. Az ember sirni szeretne! Ha már egész nap nem öntöznek, várni kellene ezzel legalább tizenegy óráig! Vagy a gázvédelmet ellenőrző polgárság állítson ügyelőket az utban lévő kátyuk jelzésére és a viharágyu sebességének a csökkentésére. Én részemről nem vagyok hajlandó, esti sétáim helyett a pincébe leereszkedni ilyen gáztámadások esetén. Nem az én hivatásom mélyebb rétegekbe leszállni, elvégre nem én vagyok a gázhordó!

Kacorfi.

Kis hangverseny.

—d—n—Dr.

Augusztus 25-én, szombaton este egy kis hangversenyen voltunk, a ref. egyházpalota tanácstermében. Berl Márk, városunk egyik zenei tényezője tartotta hegedű-hangversenyét.

Kedves, meghitt millió. Kis terem, benne megértő, művészetet értékelni tudó, hálás kis közönség, (az állandó egy-közönség), s ennek a közönségnek várakozását kielégítő művészet. Nagyon szerettem ezt az együttest! Nagyon tetszett nekem, ahogy ez a közönség és a szereplők együvé tartoztak. Egyikük sem várt a másiktól többet, mint amennyit kaphatott. Kedves, családias est volt, ahol az ember jól érezte magát. Mindenki otthon volt. Művészek és közönség egyaránt. Művészek, mert a kis Marci hegedűjátékát dr. Török Zoltánné urnő kísérte zongorán, finom, átérző művészettel! Ugy tűnt nekem, mintha Marci a „zenepalotájában” adta volna, meghívott közönségnek ezt az estét. A műsor izlésesen válogatott számai ezek voltak.

Händel: G. moll szonáta; Vivaldi: Koncert; Godard: Koncert II. és III. tétel; Händel-Hubay: Larghetto; Beethoven: Romanc; Sarasate: Andaluziai romanc; Grieg: Nocturne és Dank; Chopin: Nocturne; Hubay: Mazurka No. 1.

A gazdag műsorból különösen kiemelkedő: Godard: Koncert II. és III. tételében, Händel-Hubay: Larghettojában, Beethoven: Romancában, Hubay: Mazurkájában tehetségének és technikái tudásának javát nyújtotta. Tavalyi koncertje óta is sokat fejlődött. Feladatát ügyesen és pontosan oldotta meg. Hangjai tiszták, vonókezelése pontos és könnyed, előadása ivelő. A közönséget megbecsülő, komoly készültség arról tesz tanúságot, hogy Berl Márk komolyan veszi azt is, amit játszik, azokat is, akiknek játszik! Valóban érdemes őt meghallgatni.

Az általános óhajnak tett eleget, amikor a drága kis „Andaluziai romancot” megismételte ráadásképen. Ez, a közönség elismerő megnyilatkozásának honorálása volt.

Egy kedves élménnyel gazdagabban végeztük ezt a napot s köszönjük Marcinak és kísérőjének, hogy kedvessé tették nekünk ezt az estét s a koncert idejére kikapcsoltak ebből az állandóan szűrke, ködös életünkben.

Várjuk őket máskor is, többször is!

Utazási emlékek.

Constancai élmények.

(V.) Dr. N. Z.

Tekirghiolon, mely nem régen még primitív falu volt, ma már minden kényelemmel berendezett fürdő intézetek, sanatoriumok állnak a gyógyulást kereső közönség rendelkezésére; többek között a posta-távíró tisztviselők impozáns, több pavillonból álló gyógyintézete, a Társadalombiztosító és az Egészségügyi ministerium sanatoriumai s ezek mellett számtalan kisebb-nagyobb magántulajdonban lévő penzió — egybekötve fürdővel, úgy hogy mintegy 10000 ember nyerhet ezekben elhelyezést és ellátást. Tekirghiolnak egyik fő és nagy előnye a többi fürdőhellyel szemben — hogy itt minden társadalmi rendű ember megtalálja a neki megfelelő életmódot, szórakozást a zsebének megfelelő változatosságban.

Gazdag s aránylag olcsó piac, naponta frissen odaszállított élelmiszerek, zöldség, gyümölcs s a legkülönböző fajtájú édes és sós vízi halak állnak a konyha rendelkezésére, bárkit kielégítő változatosságban s aránylag mérsékelt áron.

Vannak sokan, kik saját konyhával rendelkeznek be, a mi főleg több tagu, nagyobb családdal bíró gazdagosabb, mint a vendéglőben való étkezés, mely utóbbi sem mondható túlságosan drágának.

A mi pedig az ételek elkészítési módját illeti — az általában megfelel az internacionális közönség gusztusának — úgy hogy az úgynevezett regáli specialis ételeket is bárki könnyen megszokja, sőt azt megszereti. Általában a főszűl a jó becsinált levelesekre — specialis néven mondva — „csorba”-ra van fektetve s nagy a választék a zöldség neműekben.

A hus és halműiek általában rostos — „la gratar”, míg a szárnyast előszerezettel nyáron — forgatva sültik, egyszerűen városunk „öslakósai” sem volnának kénytelen magukat fogyasztó kurára szorítani.

Mulató helyben sincs hiány itt, hogy mást ne említsék — a „Zori-dezi” — magyarul „Hajnalihasadás”-hoz címzett s ez évben újon épült lokál — igazán minden igényt kielégít — az ő modernül berendezett éttermeivel, játékszobáival s tárcshelyiségekben, mely a tóra nyíló, nyitott terrasz mellett van elhelyezve — a kitűnő jazz zene hangjaira még a súlyos rumás vendég is megreszkíroz egy csendes tangót.

Állithatom, hogy az összes fürdő állomások között — Constanca környékén Tekirghiolban legkedélyesebb az élet, amelyet a társadalom közép osztálya épen ezért tömegesen s minden évben nagyobb számban keres fel s a hol a gyógyulás mellett — kellemes és aránylag olcsó üdülést és szórakozást élvezhet.

Maga a fürdőkúra általában egyrészt melegfürdők használatából áll — melyhez a vizet a tekirghiol tó vize szolgáltatja, melyhez minden esetre specialisan előírt mennyiségű iszap lesz keverve, 1—7 veder nyi, fokozatosan emelkedő adagolás szerint. — A fürdővíz foká általában 27—30°R között váltakozik a betegség s a beteg állapota szerint.

A meleg fürdők megkezdése előtt s a kúra egész tartama alatt a legszigorubb specialis orvosi vizsgálat s ellenőrzés kívánatos, más különben a fürdők rendszertelen használata nemcsak káros, hanem egyenesen katasztrofális végű lehet. Orvosi vizsgálat alapján írják elő a fürdővíz hőfokát s az abba belekeverendő iszap mennyiségét, a fürdő-üdőtartamát, tekintetbe véve az illető betegségét, szerveit — főleg a szív — és edényrendszer állapotát. Szervi szívbajjal avagy pl. magas vérnyomás esetén a forró iszapfürdők direkt tiltva vannak. — Ugyancsak nem használhatják azt tüdőbajban, vesegyulladásban, vagy súlyos idegbajban, epilepsiában szenvedők sem.

A meleg fürdők után abszolút pihenés ajánlatos 6—7 órára — mely idő előtt napfürdőzés sem engedhető meg, különben ez utóbbit is legjobb szakorvosi utasítás szerint használni, különben inkább árt vele magának a beteg.

(Folyt. köv.)

A katolikus nagygyűlésen jóízűen megebédelhet az EURÓPÁBAN!

H I R E K.

Szeptember
1
1934.

— Időjárás aug. 26—szept. 1-ig. E héten a derült meleg, száraz időjárás volt. Csúpnán szerdán délután borult el rövid időre, a mikor is DK.-Dny. irányú távoli zivatar vonult át városunk déli oldalán, kevés esővel. Más napokon egész héten teljesen derült volt az ég, szél is csak gyengén lengedezett. Legmagasabb hőmérséklet volt 28-án, 27.1 C°. legkisebb ugyan ez nap hajnalban 13.9 fok. A hőmérséklet heti átlaga magasabb, mint az előző héten, 20.3 C° volt. A légszűrő mérő nem nagy ingadozást mutatott, minimum 29.én 6948 mm, maximum 31.én 7006 mm volt.

— Két vers a mai számunkban. Felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk mai számában megjelent két költeményre. Szeffedin Sefket Bej és Békely László a szerzők, kik a mai kath. Akadémiai estélyén szerepelnek.

— A székely havasolba jön a király vadászni. Amint a tudósítónk írja, a Gheblintai (gelencei) erdőben a Zugás nevű fűrész előtti réten egy nagyszabású vadászkastély építését kezdték meg abból az alkalomból, hogy az őszi hónapokban II. Károly király ide jön vadászni több külföldi attasé társaságában. Amint tudvalevő, az államnak itt nagyobb vadászterülete van a felügyeletével Göttinger vadászati inspektor van megbízva. A vadászkastély több vendég és fürdő-szobából fog állni.

— Lelkészi meghívás. A Doboli de jos-i (aldobolyi) ref. egyházközség presbitériuma, valamint a képviselőtestülete aug. 28-ikán tartott gyűlésében Soós Józsefet, városunk református segédlelkészét egyhangúlag rendes lelkészévé hívta meg. Amint annak idején megírtuk, az aldobolyi reformátusok küldöttsége városunk templomában hallgatta meg az ifjú papot és annélkül, hogy véleményét mondott volna, tért vissza falujába, számot adni a hívek gyülekezete előtt a szerzett benyomásokról. Az aldobolyi kálvinisták gyülekezete gazdag parochia úgy lelkiekben, mint anyagiakban, így Soós József lelkésznek csak nyereség az új állomáshely. Amily nagy nyereség azonban kedves papunknak az új parochia, ép oly sokat nyerne a dobolyi hittestvéreink Soós Józsefben.

— Az új házfőnök. A minorita rendhelyi plebániájának házfőnöke Páll Ferenc lett. Az eddigi házfőnök, Korom P. Pál plebanos vicariusnak megy Aradra.

— HALÁLOZÁS. Weinberger Hajnalka, Weinberger Lajos terménykereskedő 10 éves kisleánya Petroșani-ban (Petroșény), ahova legutóbb a család költözött, váratlanul, néhány napi betegeskedés után elhunyt. A gyermek nyakán pattanás volt, ami fertőződött és mire az orvosai észrevették volna a bajt, a vérmérgezés megölte.

— Országuti segélyhelyek és mentőállomások. Budapestről jelentik: A magyar automobilizmus szempontjából nagyjelentőségű intézményt létesített a Magyar Vöröskereszt Egylet. Elhatározta az országuti mentésügy megszervezését a nyugati államok mintájára. Minden segélyhelyet a nemzetközileg elfogadott zománc tábla jelez kék alapon fehér mezőben nagy vörös kereszt. Ezenkívül az országut patkójának mindkét oldalán száz méterrel a segélyhely előtt és után szintén tábla hirdeti a segélyhely közelségét. A 190 km. hosszú bécsi országuton husz segélyhelyet állítanak fel. Átlag minden 10 kilométerre esik egy segélyhely. A husz segélyállomás közül tizenöt segélyállomás és öt mentőállomás. Az országuti organizációval párhuzamosan folyik a munka vízi mentőállomások létesítésére is és úgy, mint a Dunán és a Balatonon megszervezik a viharjelzést. A vihart sorozatosan feleresztett léggömbökkel fogják jelezni. A léggömbök megjelenése pillanatában a dunai csónakosok nyomban tudomást szereznek a közeledő viharról s idejében menekülni tudnak.

Gyerünk egy pohár Luther-sörre az EURÓPÁBA!

— A halálba kergette a konverzió. A közeli Turian (Torja) Lőrinc Mihály korcsmáros szerdára virradó éjszaka felakasztotta magát és meghalt. A szerencsétlen ember régebben jó módnak örvendett, azonban a konverziós törvény miatt a sok kölcsönbe kiadott pénze odaveszett és a hitelbe felírt tartozásokat sem tudta behajtani. Ez annyira megrendítette anyagilag, hogy néhány héttel ezelőtt az iparendélyét is visszaadta, ami aztán annyira elkésztette, hogy a halálba menekült.

— A szolgálégény öngyilkossága. Néhány héttel ezelőtt Tinoasa (Kézdisárfalva) községből Brașovba ment szolgálatot keresni Papp Pál Dénes 24 éves legény. Minden próbálkozása, hogy valahol elhelyezést találjon, sikertelen volt, ami annyira elkésztette, hogy most kedden föbe lőtte magát. Azonnal meghalt.

— Elviszik a képzőt, Öreg székely cikkét a kath. nagygyűlés miatt, nehogy ünneprontó legyünk, a jövő számunkban hozzuk.

— Az „Ellenőr,” Tóth Sándor 21-ik év-folyamában lévő lapjának legújabb számát dr. Könyves Tóth Kálmán „Egy elnémet haragról” című cikke vezeti be. Ez a 40 oldalas szám is tele van érdekes cikkekkal és tudósításokkal, melyekből kiemeljük az alábbiakat: Kovács Aladár: „Levél a magyar Rómából, Esztergomból...”, „Amikor Románia békülést keresett Magyarországgal”, „A megfiatalodott Janovics”, „Nagy Endre megemlékezése az aradi és nagyváradi huszárokról”, „A horgászás nem lehet csak uri sport”, „A magyar bankok ügye és a Magyar Párt” stb. Az Ellenőr közgazdasági rovata mindenkit érdekel.

*) Egyik ügyilem megbízásából szabad kézből eladom helyben a Horia Cloșca, și Crisan u. 22 sz. alatti épületes belsőseget-terhermentesen. Feltételek irodámban a hivatalos órák alatt megtudhatók. Dr. Dávid ügyvéd.

Nem szabad a kereskedőknek drogeriai cikkeket árulni,

ha csak 2000 leu taxát befizetnek.

Tegnap napon a városhoz 4306/934 sz. alatt miniszteri rendelet érkezett, mely szerint azok a kereskedők, akik a rendes árucikkeken kívül toalet cikkeket, u. m. mosdószappant, parfümöt, pudert, kölnivizet, fogkefét stb. árusítanak, kötelesek 2000 leu minimális taxát befizetni a Fondul Sanitar Județar javára az illetékes adóhivatal utján.

Akik erre a célra már fizettek taxát, de kevesebbet a fenti taxánál, kiegészítésként még kötelesek befizetni a 2000 leuig terjedő összeget.

Tanügy.

Felvételek a Szt.-Gheorghei (sepsiszentgyörgyi) áll. tanítónőképzőbe.

Felkértek annak közlésére, hogy a 4 gimnáziumot végzett leány növendékek minden további vizsga nélkül a Szt.-Gheorghei (sepsiszentgyörgyi) állami tanítónőképzőbe felvétetnek.

Beiratkozások városunk iskoláiban.

Szeptember elsejével megélnéültek városunk iskolái, melyekben legtöbb helyen már megkezdődtek a beiratkozások. Ezekre vonatkozólag értesítéseket itt közöljük:

Az állami-elemi iskolában beiratkozások szept. 1—10-ig lesznek, melyre felhívja a szülőket az igazgatóság.

Az iparos tanonciskolában a beiratkozások szintén szept. 1 és 10-ike között lesznek. Erre felhívjuk az iparosokat. Mindenki igyekezzék eleget tenni kötelezettségének és írassa be tanoncát az iskolába.

A róm. kath., valamint a ref. elemi iskolákban szeptember elsejével kezdődtek a beiratkozások és 10-éig tartanak.

A helybeli állami gimnáziumban a beiratkozások aug. 31-ével bevégezték, azonban indokolt esetben még mindig lehet iratkozni. Tandij: 1040 leu, internátusi díj 6000 leu. Az első osztályos növendékeknek a felvételi iránti kéréshez születési, iskolai, állampolgársági, ujrólási bizonyítványt és keresztlevelet kell csatolniok.

A róm. kath. gimnáziumban a beiratkozások még tartanak. A gimn. I. osztályába lépők felvételi vizsgát tesznek a román, magyar nyelvből és a számtanból. Ez a vizsga szept. 3-án lezár, tehát az I. osztályba lépni szándékozók, akik júniusban a felvételi vizsgát már le nem tették, e napon jönnek. Hozzájuk magukkal a következő okiratokat: 1.) az elemi isk. (legalább 4 osztály) elvégzéséről szóló bizonyítványt, 2.) a születési anyakönyvi kivonatát (az anyakönyvi hivataltól), 3.) keresztelési bizonyítványt az illető lelkészről (román nyelven kiállítva) 4.) állampolgársági bizonyítványt, 5.) ujrólási bizonyítványt. — A tandij a tavalyihoz képest valamivel kevesebb. A javítóvizsgákat szept. 3-án tartják.

SPORT.

Román-kupa mérkőzés.

A héten sorsolták ki Bucureșten az országos Román-kupa mérkőzést, melyre összesen 87 csapat nevezett be az országból.

A KSE a brașovi Astra csapatával került össze sorsolás utján. — Vasárnap délután 5 órai kezdettel a Sinkovits-sporttelepen lesz a mérkőzés, mely jó és nivós sport esemény lesz.

Kerületi gyűlés.

Csütörtökön este volt a sibiui liga közgyűlés után az első alkerületi gyűlés. Blaga Simon, aki mint kiküldött vett részt, beszámolt a választásokról és a jövő programról. Tolmácsolta a Liga dicséretét, melyet kerületünk kapott, hogy sport szerető munkájával elősegítette az országos sport fejlődést. Kiírta a jövő évi kerületi bajnokságot, melyre a nevezési határidő szept. 9-ike d. e. 10 órája, mikor a sorsolások is meg lesznek tartva.

A kerületi (district) közgyűlés napját szept. 23-ikára tűzte ki.

A közönség köréből.

A Transsylvániai Bank újabb ajánlatára.

A kényszeregyezségben lévő Transsylvánia Bank hitelezői bizottsága a Bank betéteseihez egy felhívást bocsátott ki, amelyben arra akarja rábeszélni a betéteseket, hogy egyezzenek bele abba, hogy a Bank igazgatósága a kényszeregyezségi állapot megszüntetését kérhesse, adja oda betétjéből az eredeti betét összeg 40 % át részvény jegyzésre, s tegye lehetővé, hogy a Bank alaptőkéjét 20 millióról 40 millióra fel emelje, hogy az új banktörvény által követelt alap tőkével rendelkezhessek, — viszont a Bank kötelezi magát, hogy 7 év alatt félévi részletekben az eredeti betétösszeg 30 %-át készpénzben, kamatmentesen kifizeti.

Megjegyzik azonban a felhívás azt is, „hogy a fizetni kötelezett kvóták és fizetési határidők a mezőgazdasági és a városi tartozások likvidálásáról szóló 1934. apr. 7-iki törvény adta lehetőségek legoptimiztikusabb mérlegelése mellett állapítottak meg, mennyiben későbbi törvényhozási intézkedések az adósok által fizetendő kvóták nagyságára avagy fizetési terminusokra vonatkozó rendelkezései a hitelezők rovására megváltoztatnának, természetesen a Transsylvánia Bank R. T. által fizetendő részletek nagysága, illetve a részletek esedékességének időpontja, megfelelőleg változást nyer.”

Hát lehet egy ilyen ajánlatot komolyan venni, amely a mai gazdasági helyzetben „a törvény adta lehetőségek legoptimiztikusabb mérlegelése mellett” tétetik meg. Mi ad jogot a Banknak erre a nagy optimizmusra? Talán az adósok nagy fizetési készsége? Mert ha ez az alapja, akkor miért nem fizették eddig a kényszeregyezséget omológó ítéletben megállapított részleteket.

A betétesekhez intézett eme felhívás bevezető részében nagy szemforgatással „örömmel állapította meg a hitelezői bizottság, hogy az intézeti vezetőségek egyedüli célja, a Bank kényszeregyezséget omológó ítéletben megállapított kötelmeknek becsületes teljesítése.” Félre a nagy szavakkal, írázásokkal. Tényeket kérünk. Melyek azok a tények, amelyekből meg lehet állapítani, hogy a Bank vezetősége becsületesen eleget akar tenni kötelmeinek. Ilyenek nincsenek.

Az első 100 %-os kényszeregyezségi ajánlat már a moratorium ideje alatt (1931 dec. 20) történt. Ugy-e a betétesek az első részletként megállapított 5 %-os részlet helyett kaptak 2 és 1/2 %-ot, holott már 1932 jun. 20-án az 5 %-os részletfizetése esedékessé vált. 1932 dec. 20-án nem fizettek semmit s a mai napig sem tettek eleget az ítéletben foglalt kötelezettségeiknek.

Nehogy azt mondják, hogy a később hozott törvények ezt lehetlenné tették, hisz ezeknek a törvényeknek uralma alatt és ismerete mellett tették a második kény-

szeregyezési ajánlatot, a 40 %-osat, s a törvényszék 1933 márc. havában a hitelezők hozzájárulásával ezt elfogadta. Ezután a határidő után az 1934. ápr. 7-iki törvény életbe léptéig lejárt újabb két részlet, erre sem fizettek semmit, ellenben az összes tisztviselők a központban és a 8 fióknál hiánytalanul megkapták az elég magas fizetésüket.

Ezek tények. Ezekből nem azt lehet megállapítani, hogy „az intézet vezetőségének egyedüli célja a vállalt kötelezettségek teljesítése,” hanem sajnos azt kell megállapítanunk, hogy az intézet vezetőségének egyedüli célja a saját existenciájának biztosítása. A „sacro egoismo” szerint ez rendben volna, de akkor ne beszéljünk „a vállalt kötelezettségek becsületes teljesítéséről.”

Lehet tehát komolyan venni az újabb ajánlatot? Nem lehet. Nem is akar a Bank vezetősége egyebet, — a vállalt kötelezettségek becsületes teljesítésére irányuló szándék állandó hangoztatása mellett, — mint a kényszerigezységi állapottól való megszabadulást, az alaptőkének 40 millióra való felemelését a betétesek pénzéből s huzni a meglehetősen magasán megállapított fizetéseket, amíg a betétesek pénzéből telik. Hisz természetesen, hogy amit az adósok fizetnek, az a betétesek pénze, de a sok tisztviselőt fizetni kell s egyszer csak arra jövünk rá, hogy a befolyt pénzeket felemésztette az adminisztráció s mi a részvényekkel kezünkben s azzal az ígérettel, hogy „az intézet vezetőségének egyedüli célja a vállalt kötelezettségek becsületes teljesítése,” mehetünk a sőt hivatalhoz.

En így látom a jövőt, mert a Bank vezetősége az ő érdek csoportjával, akaratát keresztül is tudja vinni. Nem tudom ugyan megakadályozni, de nem is adom hozzá beleegyezésemet. Egy betétes.

Szept. 9-én az Árvaházban NAGY-Kerti-ünnepély

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Álom F. Z. Beküldött verse nem üti meg a közönség mértékét. Összinté bírálattal megmondjuk, hogy írásában semmi tehetséget nem láttunk a verseléshez, ezért ne is állítsa magát, hanem foglalkozzék olyan dolgokkal, amikhez tényleg van adottsága.

Muntyán Pista zenekara muzsikál és ténként az **EURÓPÁBANI** o o o o o

Iosztályu téli szalámi à Leu 80

Finom csemege szalonnák, sajtok tea-vaj- és naponta friss főlvágottak

jégen hűtve kaphatók CLOOS és KUNA hentes-üzletében.

KÖZGAZDASÁG.

Uj magyar földműves iskola Erdélyben.

Az erdélyi rom. kath. egyházmegyei tanács a Jernut-radnóti birtokon magyar tannyelvű földműves iskolát állít be az 1934—35 tanév elejével. A tanév kezdete okt. 15. Felvétetik minden magyar anyanyelvű tanuló 14—30 év között, aki a IV. elemi iskolát végezte. Az iskola internátussal kapcsolatos, ahová 20 éven alóli tanulók vehetők fel. Az idősebbek csak kint lakók lehetnek. Az internátusban az ellátási díj havi 400 leu. Az iskola semmi másféle díjat nem szed. Az elméleti oktatás október 15-től ápr. 15-ig tart. A nyári félévet (ápr. 15-től okt. 15-ig) a tanulók gazdasági munkával töltik el gazdasági szaktanáraik utasítása szerint. Az iskola a második évfolyam elvégzése után egy évi önkéntesi kedvezményre jogosít. Az iskolába felvétel iránti kérvények lehetőleg szept. 5-ig, de legkésőbb okt. 1-ig az iskola igazgatóságához (Jernut-Radnót, Jud. Tarnava Mică) benyújtandók. A kérvényhez mellékelendő: 1. születési bizonyítvány (keresztlevél, vagy anyakönyvi kivonat) 2. állampolgársági bizonyítvány. 3. elemi iskolai értesítő. 4. a felvételt kérelmezőnek, vagy szülőinek vagyoni állapotáról közlési bizonylat. 5. orvosi bizonyítvány. 6. erkölcsi bizonyítvány (a lelkesítő hivataltól). A tanulók az internátusba ágyneműt, fehérneműt és evőeszközt (kés, kanál, villa) kötelesek hozni. Egyébként egyszerű szokott ruhájokban járnak.

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy gyapju-

fésülő, fonó

és POSZTÓ-VÁNYOLÁST

bármilyen időben készítek.

Festek minta szerint kelim és perzsa szőnyeg fonalat. — Gyapjufonal bármilyen minőségben kapható.

Valamint női- és férfiruhákat legszebben

tisztítok és festek.

Festek kopott bőrkabátokat.

Apró PLISZÉROZÁST 3 millimétertől fel, különböző méreteken készítek.

BARTOS BOLDIZSÁR

kelmefestő — Târgu-Săucesc.

A MOZI MŰSORA:

Szeptember 2—3-án, vasárnap d. u. 1/2 4; este 1/2 7 és 9 órakor; és hétfőn este 9 órakor

Ave Mária

a szerelem és fájdalom szimfóniája. Egy árva leány története, aki a nevelő szüleitől apácának megy s az egész élete a szeretet és a mások iránti tiszteltől áll. Főszereplő: Dorothea Wieck.

Szeptember 8—9-én, szombaton és vasárnap d. u. 6 és 9 órakor színpad kerül

Öfelsége autója

Németül beszélő, osztr.-magy. uniformisos vérbeli operett, Orbok Attila szindarabja, tele zenével. Lilian Horvey főszereplővel.

Szeptember 15-16-án, szombaton és vasárnap a

Hajnali mérkőzés

a régi Bécs életéből, Arthur Schnitz regénye filmen — A főhadnagy szerepét Ramon Novarro személyesíti meg. Jön: Dráma a havasokban, Harry Piel filmje — Megzavart nászut és A budapesti állatkert.

Minden vasárnap friss Híradó.

A propaganda kiadások szenzációja:

JÓKAI MÓR:

Az aranyember.

Gyönyörű kiadás, hófehér nehéz papíron 467 oldalon csak 78 leu a Székely Ujság kiadóhivatalában, a Kovács-hirlapirodában.

NE FELEJTSE EL, A KATH. NAGY-GYŰLÉSEN

olcsón és jól étkezhet a postával szemben a Molnár Endréné-féle b o d e g á b a n (ANTALNAL.)

NE SZALASSZA EL

szerencsését

mely Önre mosolyog. Még ma vásároljon

MENTŐ

SORSJEGYET, melynek huzása már szeptember 9.

KAPHATÓ városunkban a KOVÁCS-hirlapirodában és Miklós Balázs bankigazgatójánál.

A Transilvania fatelepen lévő gabonatisztító és raktár

termelőknek és kereskedőknek rendelkezésére áll. — Érdeklődni lehet a fűrészgár irodájában.

NYILT-TÉR)

Nyilatkozat.

Alulírott Farkas Sándor fodrász, e lap ez évi 34. számában nyilatkozatot tettem közzé, amelyikben megjelöltem azokat, akik — főként üzleti érdekből — engem a monopol razzizál kapcsolatban megrágalmaztak. — Neveket nem említettem, nyitva hagyva a kérdést, úgyhogy az vegye magára, aki hibás.

Erre ezen lapnak 35-ik számában hosszú nyilatkozat jelent meg ifj. Pataki József aláírásával, amelyik világos és értelmes nyilatkozatomat elferdíteni igyekszik, — természetesen inkább bután, mint naivul és engem válogatlan gorbombaságokkal sértve.

Szóval: kibújt a szeg a zsákból, a malacz elvikkantotta magát. Ha ez az ifj. Pataki József nem érzte magát rágalmazóim között, — minek beszél? Sokkal okosabb lett volna kedves neje szoknyája megelt lapulni, ott ahol a „cégét” is bejegyeztette, mert bizony ifj. Pataki József fodrász cég nincsen nálunk, ő is csak segéd kedves neje cége alatt. Nincs tehát mit reám dobálnia — ezért. Hogy pedig én „jött-ment” volnék, — élénk tévedés, én csak jöttem, de ő már ment is és ezért nincs neve. A mosdatlan hangért pedig a bíróságnál találkozunk és ugyanott fogjuk elintézni azt a bizonyos „kizárást” is, ha lesz bátorsága valakinek arról megfelelő értesítést kiadni és közölni velem.

Igy, — ifj. Pataki József. A nyilvánosság előtt végeztünk. Én önnel tovább nem levelezek.

Târgu-Săucesc 1934. Augusztus 31.

Farkas Sándor.

(Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Mindig divat

nálam vásárolni, mert cégem úgy árban, mint kivitelben halad a korral.

Kivonat áraimból:

- 1 liter fodrász kölni víz Lei: 120.—
- 1 dl. eredeti Rodin, Lady, D'Argy kölni víz 25-től
- 1 tub fogpaszta Lei: 10.—től.
- 1 drb fogkefe Lei 10.—től.
- 1 drb retikül kisebb Lei: 25.—től.
- 1 drb retikül nagyobb Lei: 70.—től.
- 1 drb puder Lei: 10.—től.
- 1 drb Flit Lei: 10.—, Fly-Tox Lei: 13.—

KOVÁCS ÁRPÁD

illatszertára (Főter, Vasut-utca sarok)

Egésztse a Tolnai Világlexikont!

melynek -19- és -20-as pótkötete megjelent és beszerezhető.

Megrendeléseket gyorsan elintézt a Kovács-hirlapiroda.

Szerezze be iskolai szükségletét a KOVÁCS-könyvkereskedésben.

ahol írkák, írószerek, táskák, körzők, blockok, füzetek, mindenféle papírok, tinták, olaj és vízfestékek raktáron! Tanítóknak nagy árendédmény. A vármegye legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása

NEM JÖHET BE „RÁDIÓ UJSÁG” az országba, helyette vásárolja

a

RÁDIÓ ÉLETET és a DÉLIBÁBOT,

mely utóbbi szintén tartalmaz rádió műsort és ismertetést minden egyes számában.

Kaphatók: özv. KOVÁCSNÉ ujság-elárusító bodéjában.

Hirdetéseket jutányos árban közöl a Székely Ujság